

NOTITIE

Windunie Development
de heer E. Bots
Postbus 4098
3502 HB Utrecht

DATUM: 5 juli 2016
ONS KENMERK: 14-815/16.04953/DenWa
UW KENMERK: E-mail van 7 juni 2016
AUTEUR: drs. D.E.H. Wansink
PROJECTLEIDER: drs. C. Heunks
STATUS: definitief, versie 2.0
CONTROLE: drs. H.A.M. Prinsen

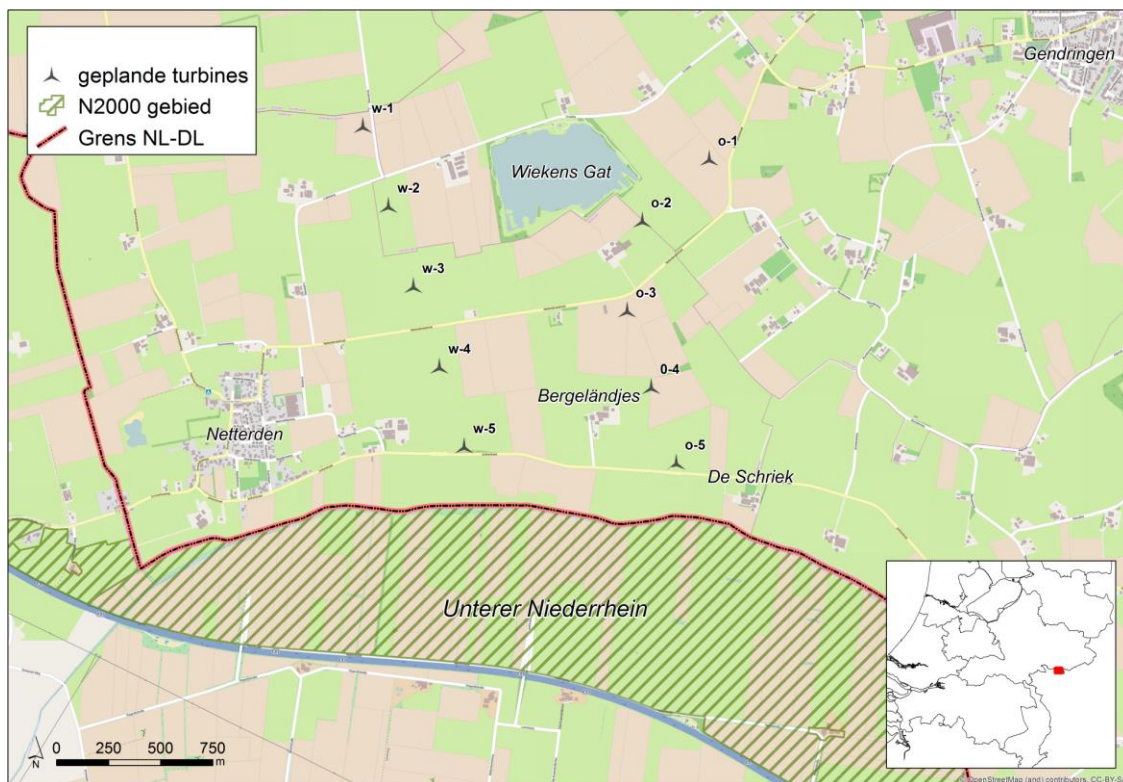
Notitie Quick scan actualisatie Ff-wet toets Windpark Den Tol

Windpark Den Tol Exploitatie bv is van plan om in Netterden (gemeente Oude IJsselstreek) een windpark met negen turbines te realiseren, genaamd Windpark Den Tol. In 2011 heeft Altenburg & Wymenga ecologische quick scan naar het voorkomen van beschermde natuurwaarden uitgevoerd (Brenninkmeijer & Biezenaar 2011). In 2014 heeft Bureau Waardenburg een aanvullend onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet uitgevoerd. (Heunks *et al.* 2014). Het is mogelijk dat sinds deze onderzoeken op de planlocatie veranderingen in het landschap(gebruik) hebben plaatsgevonden die effecten op de flora en fauna kunnen hebben gehad. Daarom heeft de Provincie Gelderland Windunie Development verzocht een actualisatie van het onderzoek uit te laten voeren. Deze notitie doet verslag van dat actualisatieonderzoek.

Plangebied en werkzaamheden

Het onderzoeksgebied is gelegen in het agrarisch gebied ten oosten van Netterden in de gemeente Oude IJsselstreek. Aan de zuidzijde wordt het onderzoeksgebied begrensd door de Nederlands-Duitse landsgrens. Op Duits grondgebied ligt het natuurgebied genaamd de 'Hetter', dat onderdeel is van Natura 2000 gebied Unterer Niederrhein.

De ingreep bestaat uit het realiseren en exploiteren van een windpark van 9 windturbines. De windturbines zullen ten oosten van Netterden worden geplaatst in twee noord-zuid verlopende rijen van vijf aan de westzijde en vier aan de oostzijde (zie figuur 1). In het oorspronkelijke plan waren tien turbines gepland. De meest zuidoostelijke turbine (O5) is komen te vervallen. Er wordt uitgegaan van een ashoogte van 100 - 139 m en een rotordiameter van 112 - 122 m.

Figuur 1 Locatie plangebied Windpark Den Tol. (Bron: Windunie Development). De ingreep bestaat uit het realiseren en exploiteren van een windpark van 9 windturbines (W1 t/m W5 en O1 t/m O4). In het oorspronkelijke plan waren tien turbines gepland. De meest zuidoostelijke turbine (O5) is komen te vervallen.

Bij de plaatsing van de windturbines zal plaatselijk de vegetatie worden verwijderd en de grond vergraven. Ook zullen er toegangswegen en kraanopstelplaatsen nodig zijn en wordt er met groot materieel gereden. Voor het plaatsen van de turbines hoeven geen bomen te worden gekapt of sloten te worden gedempt. Ook worden geen gebouwen gesloopt.

Methodiek¹

Het plangebied Windpark Den Tol is op 29 juni 2016 bezocht. Aanvullend op het terreinbezoek heeft bronnenonderzoek plaatsgevonden. Dit bestond uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en fauna (NDFF).

¹ Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet. Bij toepassing van de Flora- en faunawet worden conform de AmvB art. 75 drie beschermingsregimes onderscheiden. Voor soorten uit 'Tabel 1' geldt vrijstelling van verbodsbepalingen bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor vogels en soorten van 'Tabel 2 of 3' geldt geen vrijstelling en kan aanvraag van een ontheffing aan de orde zijn bij overtreding van verbodsbepalingen. In de tekst is per beschermde soort aangegeven in welke categorie deze is opgenomen.

Functie van het plangebied voor beschermde soorten

Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden

Algemeen

Het landgebruik in het plangebied is sinds 2011 niet veranderd. Het is nog steeds een intensief agrarisch gebied dat bestaat uit soortenarme graslanden en akkers, met verspreid gelegen woonerven. Enkele wegen doorkruisen het plangebied van oost naar west. In het noordelijke deel van het plangebied bevindt zich een zandwinningsplas (Wiekens Gat), dat tot nieuwe natuur wordt ontwikkeld. In het westelijke deel van het plangebied bevinden zich enkele noord-zuid lopende hagen en houtsingels. De oost- en westgrens van het plangebied wordt gevormd door wegen met laanbeplanting.

Planten

Ten opzichte van de bevindingen van 2011 (Brenninkmeijer & Biezenaar 2011) zijn er geen veranderingen. De NDFF levert alleen nieuwe waarnemingen van de grote kaardebol, een tabel 1-soort, op. Deze bevinden zich, net als de oudere waarnemingen rond de zandwinningsplas Wiekens Gat. Op grond hiervan en het feit dat de locaties van de windturbines zich in de intensief beheerde gras- en akkerlanden bevinden wordt geconcludeerd dat het plangebied geen betekenis heeft voor strikter beschermde plantensoorten van de Tabellen 2 en 3.

Ongewervelden

In 2012 is langs de oevers van de grote zandwinningsplas ten noorden van het plangebied (en ten noorden van Wiekens Gat) een gevlekte witsnuitlibel (Tabel 3-soort) waargenomen (bron: NDFF). Waarschijnlijk betrof het een zwervend exemplaar. Het leefgebied van deze soort wordt namelijk gevormd door laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen. Dit habitat bevindt zich niet in het plangebied. Het plangebied bevindt zich ook vele kilometers buiten het bekende verspreidingsgebied van deze soort in Nederland (www.libellennet.nl). Mogelijk is dit dier afkomstig van het natuurgebied de 'Hetter' in Duitsland.

Ten opzichte van de bevindingen van 2011 (Brenninkmeijer & Biezenaar 2011) zijn er geen andere waarnemingen van beschermde ongewervelde dieren. Op grond hiervan en het ontbreken van geschikt leefgebied wordt geconcludeerd dat het plangebied geen betekenis heeft voor strikter beschermde soorten ongewervelden van de Tabellen 2 en 3.

Vissen

Ten opzichte van de bevindingen van 2011 (Brenninkmeijer & Biezenaar 2011) zijn er geen veranderingen. Zowel het veldbezoek als raadpleging van de NDFF hebben geen recente waarnemingen van beschermde vissen in het plangebied opgeleverd. Daarbij

komt dat geen ingrepen in watergangen plaatsvinden. Op grond hiervan wordt geconcludeerd dat effecten op beschermde vissoorten zijn uitgesloten.

Amfibieën

Ten opzichte van de bevindingen van 2011 (Brenninkmeijer & Biezenaar 2011) zijn er geen veranderingen. Zowel het veldbezoek als raadpleging van de NDFF hebben geen recente waarnemingen van amfibieën van Tabel 2 en 3 in het plangebied opgeleverd. Langs de zandwinningsplas ten noorden van het plangebied worden wel bijna jaarlijks rugstreeppadden gehoord en is eenmaal een poelkikker gehoord (NDFF). Beide staan in Tabel 3. Op de noordoever van Wiekens Gat zijn na 2011 ook rugstreeppadden gehoord (NDFF). Soorten van Tabel 1, zoals bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, zijn in recente jaren alleen langs de noordoever van Wiekens Gat waargenomen. Voor soorten van Tabel 1 geldt echter een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen en ontwikkeling.

In het plangebied bevindt zich geen geschikt leefgebied voor de poelkikker. Het voorkomen van deze soort kan worden uitgesloten. Aan Wiekens Gat worden geen werkzaamheden verricht, zodat effecten op rugstreeppadden die hier zitten zijn uitgesloten. De rugstreeppad staat echter bekend als een soort die poeltjes op bouwlocaties snel koloniseert en hierin eieren afzet. Het is daarom niet uitgesloten dat rugstreeppadden in de aanlegfase de planlocaties van de windturbines betreden. Het voorkomen van deze soort in de aanlegfase kan niet worden uitgesloten.

Reptielen

Ten opzichte van de bevindingen van 2011 (Brenninkmeijer & Biezenaar 2011) zijn er geen veranderingen. Zowel het veldbezoek als raadpleging van de NDFF hebben geen recente waarnemingen van beschermde reptielen in het plangebied opgeleverd. Op grond hiervan wordt geconcludeerd dat het plangebied geen betekenis heeft voor beschermde reptielen.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn ree en haas waargenomen. Beide soorten van Tabel 1. De NDFF bevat daarnaast recente waarnemingen van de Tabel 1-soorten bosmuis, wezel, bunzing, egel, dwergspitsmuis, konijn, mol, veldmuis, vos en woelrat. Voor soorten van Tabel 1 geldt echter een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen en ontwikkeling.

Aan de rand van het plangebied zijn recent steenmarter en eekhoorn aangetroffen (NDFF). Beide zijn Tabel 2-soorten. Voor de eekhoorn ontbreekt geschikt leefgebied (bosjes) in het plangebied. De waarnemingen hebben waarschijnlijk betrekking op dieren afkomstig uit de bossen ten oosten van het plangebied. Steenmarters kunnen in het plangebied worden verwacht op de boerenerven. Daarnaast bieden de hagen, houtsingels en greppels potentieel foerageergebied. Het voorkomen van deze soort kan daarom niet worden uitgesloten.

Er zijn geen waarnemingen van andere strikter beschermde grondgebonden zoogdieren van de Tabellen 2 en 3 uit het plangebied of de directe omgeving daarvan bekend. Het plangebied biedt voor deze soorten ook geen geschikt leefgebied.

Vleermuizen

Ten opzichte van de bevindingen van 2011 (Brenninkmeijer & Biezenaar 2011) en 2014 (Heunks *et al.* 2014) zijn er geen veranderingen. Er zijn recentere waarnemingen van gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en watervleermuis (NDFF). Deze soorten zijn ook door de genoemde bronnen waargenomen. Het betreft in alle gevallen passerende of foeragerende dieren. Verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen.

Vogels met jaarrond beschermde nestplaats²

Tijdens het veldbezoek zijn meerdere keren buizerden waargenomen. Het is aannemelijk dat deze soort in het plangebied broedt. De steenuil is in recente jaren meerdere keren langs de rand van het plangebied aangetroffen, onder andere met nestindicerend gedrag. Ten opzichte van de bevindingen van Brenninkmeijer & Biezenaar (2011) en Heunks *et al.* (2014) zijn er geen nieuwe feiten over vogels met jaarrond beschermde nestplaats te melden.

Effecten van de ingreep en te treffen maatregelen

Er zijn geen veranderingen in het voorkomen van beschermde plant- en diersoorten in het plangebied van Windpark Den Tol ten opzichte van de eerdere onderzoeken in 2011 en 2014 (Brenninkmeijer & Biezenaar 2011, Heunks *et al.* 2014). Ook het landschap(sgebruik) is sinds die onderzoeken niet veranderd. Aanpassing van de conclusies uit de rapporten ten aanzien van effecten op beschermde plant- en diersoorten is daarom niet noodzakelijk.

Conclusie

De conclusies in de rapporten van Brenninkmeijer & Biezenaar (2011) en Heunks *et al.* (2014) ten aanzien van mogelijke effecten op beschermde plant- en diersoorten en te nemen mitigerende maatregelen zijn anno 2016 nog steeds geldig.

Literatuur

- Brenninkmeijer, A. & P. Biezenaar, 2011. Ecologische beoordeling Windpark Den Tol te Netterden. A&W- rapport 1619 Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
- Heunks, C., L.S.A. Anema & R.R. Smits, 2014. Faunaonderzoek in plangebied windpark den Tol Aanvullend veldonderzoek in het kader van de ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet. Rapportnr. 14-136. Bureau Waardenburg, Culemborg.

² Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met Camiel Heunks.

Akkoord voor uitgave: Teamleider Bureau Waardenburg bv
drs. H.A.M. Prinsen

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Windunie Development

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001:2008.